

4 ANIDURATA
PROIECTULUI**17**PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANEVALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE**PESTE 7.2 MILIOANE**BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ**11**SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE**15**ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI**11**STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE#integritypact
@EU_Regional
@TI_EU<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter nr. 8 / Iulie 2017

Institutul pentru Politici Publice
București IPPProiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/un grup de companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție. Totodată instituie o formă de transparentizare a achiziției, prin facilitarea accesului unei terțe părți la acest proces în calitate de monitor extern. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Monitorii externi trebuie să înțeleagă foarte bine sistemul legislativ aplicabil pentru a putea depista nereguli

Pentru a performa în monitorizarea procedurilor de achiziții publice, reprezentanții societății civile trebuie să cunoască nu numai legislația națională și normele de aplicare, ci și directivele europene și jurisprudența Curții Europene.

Despre cât de importante sunt cunoștințele monitorilor externi din cadrul Pactului de Integritate am discutat cu doamna prof. Simona Gherghina, Catedra de Drept Public, Universitatea din București.

- *Situațiile de încălcare a legii sunt greu de depistat de către un neinițiat*

„Dacă monitorul extern este un neinițiat în ceea ce înseamnă trucarea licitațiilor publice, atunci activitatea sa de monitorizare este atât inutilă, cât și periculoasă, întrucât prezența sa poate fi utilizată ca gir pentru transparență și integritate.

Funcționarul îl va «vrăji». Sunt niște strategii primitive și foarte bine înrădăcinate. Și atunci întrebarea este: «nu devine și aceasta o nouă formalitate»? Mai mult, plasarea unui om dintr-o asociație de profil în cadrul comisiilor autorităților contractante va duce la situația în care se vor folosi de prezența persoanei respective pentru a truca licitații care vor trece pe lângă cel neinițiat fără ca acesta să își dea seama.

Repet o observație rezultată din practică, și anume că trebuie să înțelegi foarte bine sistemul legislativ aplicabil pentru a depista nereguli. Când mă refer la sistemul legislativ aplicabil, înțeleg legea națională, normele de aplicare, directivele aplicabile și jurisprudența Curții de Justiție. Un om trebuie să le știe foarte bine pe toate patru ca să înțeleagă și să vadă o încălcare a legii, pentru că oamenii au devenit pricepuți în a fenta, truca legea și normele de aplicare, astfel că nu este suficient să fii doar un cunoscător al reglementărilor”.

- *Monitorii externi trebuie să fie buni cunoscători ai practicilor de trucare a licitațiilor*

„Mecanismele standard de trucare nu sunt sofisticate, se poate face o culegere cu ele. Primul nivel al fraudării este cum să faci ca să nu faci procedură, aici este măestria. Dacă nu reușești, faci procedură, dar o trucezi. Dacă ne întoarcem la ipoteza că totuși exista procedura, cel care caută un conflict de interese trebuie să cunoască în primul rând drept societar și mai apoi legislația cu privire la achiziții publice. Un pas înainte, pe termen mediu, ar fi o popularizare, o acțiune de deschidere a ideii că nu este nimic înspăimântător și nu este o legislație atât de complicată, ci are un grad de complexitate mediu”, mai adaugă prof. Simona Gherghina.

Pe de altă parte, doamna prof. susține că, în România, există și o problemă a formării specialiștilor, pentru că în primul rând toți cei care lucrează în departamentele de achiziții au „de bifat” cursul de expert în achiziții, prin urmare s-a creat o piață cu foarte puțini actori care organizează aceste cursuri, cu participarea ca speakeri a unor reprezentanți ai instituțiilor publice, în care partea de predare este redusă la minimum, iar accentul principal este pus pe networking.

Simona Gherghina este profesor de Drept Financiar Public în cadrul Facultății de Drept, Universitatea din București, având o activitate de peste 20 de ani în domeniu. A obținut titlul de Doctor în drept în 2009, cu lucrarea „Garanțiile publice”. Este director al masterului de Achiziții publice, Concesiuni, Parteneriat Public-Privat.

TITLUL PROIECTULUI

Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene

Scop

Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective

Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România. Crearea revendicării de responsabilitate socială în contractele publice mari precum și deprinderea unor lecții învățate, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Parteneri

Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Perioada de implementare

Aprilie 2016 – Septembrie 2019

INFO UTILE

Autoritățile publice au dreptul să excludă de la procedurile de achiziții publice orice entitate aflată în următoarele situații:

- *a dat declarații false în fața unei autorități publice.*
- *este în faliment sau în curs de lichidare*
- *este sub administrare judiciară*
- *a fost găsită vinovată de abateri grave*
- *nu a plătit taxele/contribuțiile sociale*

http://europa.eu/youreurope/business/public-tenders/rules-procedures/index_en.htm

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,
010336, București, România
Tel: +4 031 6606 000/Fax +4 031 6606 006
office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/
www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19
București, România
Telefon și Fax +4 021 212 31 26
office@ipp.ro
http://www.ipp.ro/
www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice